

JUGOSLAVIJA | Nainoupeče klerofašistične in kominformistične vesti

Ni na veselejšu v Firenzi
FIRENZE, 9. — V Firenzi so odprli mednarodni občni kongres veselejših, na katerem sodelujejo razen 800 italijanskih razstavljalcev še jugoslovanski, francoski, velika Britanija in Poljska ter nekatere druge evropske države. V jugoslovanskem paviljonu so razstavljali predvsem

[illegible][illegible]

Tudi iz Beograda poroĉalo, da je uradni predstavnik na vprašanje glede omenjene vesti italijanske novinarske agencije «ANSA», izjavil, da so vesti o jako imenovanem blokiranju jugoslovanske cone Tržaškega ozemlja ter o ukinitvi blokova na demarkacijski liniji med jugoslovansko cono in Jugoslavijo ukinitve, neresniĉne. Omenjeni predstavnik je tudi izjavil, da se priĉakuje neposredna uradna proglasitev prikljuĉitve jugoslovanske cone k Jugoslaviji.

Z KP Zahodne Nemčije zključili na stotine članov

pl navodila kaške politike

oje glede Indokitsajске

zam in 100 milijonov dolarjev iz kreditov Marshallovega načrta, ki so določeni sosednim državam Kitajske. V Washingtonu izjavljajo, da bo ameriška pomoč Indokitsajski gospodarske in vojske in da nameravajo poslati predvsem lahko orožje za borbo proti partizanom.

Prvi poslanec je Acheson

Sovjetske zveze pa ni v poročilu o drugem zasedanju AVNOJ-a, na katerem so bili postavljeni temelji Federativne ljudske republike Jugoslavije. Omenil prepovedi povratke kralju Petru v državo. Razen tega so sovjetski voditelji leta 1944 sklenili sporazum z Angleži o razdelitvi interesnih področij na Balkanu.

List zaključuje, da je bilo priznanje osovoboditve borbe Jugoslavije v svetovnem javnem mnenju in pri zavezniških silah izključno plod borbe jugoslovanskih narodov, kljub zaprakam, ki so se stizpile, da bi resnica o tej borbi prodira v svet.

B. STANJAN

vesti, po katerih naj bi se po-
ložaj Istrskega okrožja razvi-
jal tako, da bi dopuščal razvi-
vovanje predstoječe priklju-
čitve jugoslovanske cone k Ju-
goslaviji. Neki drugi predstavi-
nik italijanskega zunanjega
ministrstva pa je izjavil, da
romska vlada doslej ni prejela
nobena verodostojnega potrdi-
la vesti, ki so jih objavili ne-
katere časopisi in po katerih
naj bi jugoslovanska vlada bi-
la podvela ukrepe, s katerimi
naj bi bile ukrepane vse pre-
preke za promet med Istrskim
okrožjem in jugoslovansko

Spiseh jugoslovaških pevcev

VESTI

na gospodarska departmana
angleškega zunanjega ministrstva
daje skedeni, da raz-
pravljajo o gospodarskih vpra-
šanjih in še posebno o evrop-
ski uniji. Javljajo pa da je Ve-
stnik, ki je bil prvič napravljen
v celni pridravljeni množici za
opomoč. Indokitska. Velika
Britanija bi baje dala na raz-
položo določeno količino suro-
vin, kakor se bo pridravlja
načrta, kakor se bo pridravlja

BEOGRAD, 9. — V Kragu-
jevcu so začeli graditi nov
stadion, ki bo lahko sprejme
20 tisoč gledalcev. Člani
Ljudske fronte v mestu so se
obvezali da bodo napravili
provolnjskega vrednosti
23 milijonov dinarjev.

LONDON, 9. — Danes so v

ukrepi so bili smatrani s strani nekih krogov kot predstoječa objava uradnega proglaševanja priključitve Istrskega okrožja).

Siroči pa so — tudi iz Rima — končno javili, da je omenjena novinarska agencija ANSA sama izvedela iz Trsta, da so »glusoslovske oblasti 9. t. m. popoldne ukinile omejitve osebnosti, ki so izven države, in da so

Laž, ki jo je širila agencija ANSA, je trajala torej komaj

Priglasili su ih na razgovor u Beogradu, ali oni su odbili. Njihov odgovor bio je: "Mi ne želimo biti dio nekakvog velikog projekta, mi želimo biti dio nekakvog malog projekta".

en dan, ko jo je ista agencija morala sama demantirati p
dobno kot v primeru mrtvih i
ranjenih za časa upravnih vo
litev v Istrskem okrožju. Klero
fašisti in kominformisti torej
ki vodijo neregno gonjo klevet
in laži proti Istrskemu okrožju
odtne, računajo na č. tistih

ZENEVA, 9. — Začelo se je tretje letno zasedanje svetovne konferenije na tem zasedanju, zahvalili so pomoči, ki jo je dobila od tujih vlada, potem pa so se obrnili na bi oblasti, ki se v določenem primeru koncentrirajo bodisi v Zenevi ali v Bernu.

Goebbelsovim geslom, ki pravi: »Laži danes, laži jutri, laži bolj kot moreš, nekdo ti bo vse-«

Tudi pariski reakcionarni list „Le Monde“ piše, da je Acheson prišel iz Washingtona z dvema namenoma: na eni strani povedati evropskim državam, da ne bodo dobile nove pomoči, če ne bodo pristale na eno od velikih stvari za skupno stvar; z druge strani pa prepričati te države, da morajo skupno z ZDA nadaljevali mrzlo vojno.

Francoski reakcionarni krogji izražajo zavednost zaradi napovedane ameriške pomoči u vojni proti vietnamskim komunistom. Toda kakor ni vsa ameriška intervencija na Kitajskem močla zaustaviti nerodno osvobodilnega gibanja kitajskega ljudstva, in je doživela podobno poraz kot ameriško vietnamsko ljudstvo obračunalo vsemu izkoriščevalcu in izvozevalcu kmetno osvoboditve, o čemer pričajo vedno nove zmage vietnamske ljudske vojske nad

nik vlade danes zjutraj sprejel Serifa Sehočiva, jugoslovanske odpravnika poslov. Sestanek je trajal 45 minut. Serifič Sehočiva, ki sta ob vladi načelno ista misli o ukrepih, ki jih je treba sprejeti za ureditev mesečnih odnosov in o istosločni izmenjavi diplomatskih predstavnikov obeh držav.

BEOGRAD, 9. — Maršal Tito je danes ob priliki smisla patriarha Gavrilu izrazil svoje sožalje svetemu Sinodu srbske pravoslavne cerkve.

DUNAJ, 9. — Avstrilska vlada je sklenila priznati ede juna Združene države Indonezije.

KARACI, 2. — List „Albass“ piše, da je večeraj policija na pravila preiskavo v prostorih KP in sindikatov Pakistana v mestu Ravalpindi. Preiskava je trajala 3 ure, policija pa

ene nekaj verzij... Danes imamo
jutri bo namreč v časopisju, ki
je lažljivo vest objavljalo nam
vidnih mestih prve strani, isto
vest demantiralo nekeje v sklopu
jih kotičkih svojih strani, tako
da je ne bo skoro nihče opazil
in da bodo italijanski čitatelji
dnevnega tiska ostali v prepri-
čanju, da so lažne vesti re-
nile.

Takšnemu načinu poročanja
pravijo v Italiji edemokratsko
obveščanje javnosti v pogojih
najbolj demokratične vlade
kar jih je Italija v svoji zgod-
vini imela. Machiavello se pa
re more pritožiti, da je vzgojil
slabe učence... Vendar pa so ti
učenci pozabili, da jim Machi-
avello velja za največjega
velikega nauka, po katerem so
postopali med obema vojnama
in prinesel nič drugega kot ne-
srečo in poraz. Zato naj tudi
to pot ne pričakuje nič drugega

ga revizionizma in nov dokaz

"Izrasko v prihodnosti"

OB NAJNOVEJŠEM ČLANKU M

ni teh sil glede vzpostavitve |
Svobodnega tržanskega ozem- |
lja.

Nato pravi članek, da sta |
minuli že dve leti in pol od |
vstopa v veljavno mirovno po- |
podbje ter da kljub temu ni |
bil izpolnjen noben pogoj o- |
bvezne podpobe glede Trsta. |
Nato "Pravda" ponovno obto- |
žuje zapadne sile, da so Trst |
izporenile na nezakonit način |
v angloameriško vojaško |
hazo ter da so zavzele ne- |
veliko Britantije in

«Očitno je tudi v tem prime- |
ru – nadaljuje članek – |
interesu treh velisil močnej- |
svoje čete giti dalje močnej- |
tem delu Evrope, ker njihov |
nameni izhajajo iz njihovih |
napadalmih načrtov. Nato ob- |
tožuje članek zapadne impe- |
rialiste, da niso izpolnili skle- |
pov; ki so jih sprejeli glede |
denacionalizacije in demilitari- |
zacije Avstrije in nadaljuje: |
«Dejstvo, da vlade ZDA |
Veliko Britantije in

da kominfornisti vodijo pravo tako imperialistično politiko kot jo vodijo zapadni imperialisti.

Zato lahko pričakujemo, da bo sovjetska vlada toliko časa mahala in grozila zapadnim imperialistom z tržaskim upravljanjem v roli: dokler ji zapadni imperialisti ne bodo obljubili zanj primerne cene pri povzemanju njihovih večjih medsebojnih računov.

Ob tej priliki moramo spomniti na najnovejšega članka moskovske 'Pravde' o Tržaskem ozemlju v zvezi z Avstrijo ponovno poudariti, da tržasko ljudstvo nece biti predmet za povzemanje imperialističnih računov.

munistične partije s tēm članom
prokurator povelozal uprašanje
Trsta s uprašanjem podpisane
avstrijske mirovine, podpisane
v Trstu, in v kon. pod

jele stanje. Članek pravi dalje, da je zadržanje ZDA, Velike Britanije in Francije glede Trsta zelo značilno in da do neke mere tomlači taktiko zaplavljanja in odlašanja, ki jo zapadne sile izvajajo v kolikor gre za avstrijsko mirovno pogodbo.

Le na ta način bomo pre-
prečili, nesramno trgovanje,
ki ga počenja jo z nami ter
hkrati dosegli tudi odstranite
sedanje angloameriške impe-
rialistične vojaške baze iz
Trsta.

Želimo zvedeti resnico o Jugoslaviji

Napredna francoska mladina je prišla izdajati revijo „La Brigade“

Napredna francoska mladina je začela v Parizu izdajati časopis „La Brigade“. Želimo zvedeti resnico o Jugoslaviji in nihče nas pri tem ne bo mogel ovirati, pravijo v prvi številki tega polmesečnega glasila nacionalnega iniciativnega odbora za pošiljanje delovnih brigad v Jugoslavijo. V časopisu pišejo, da se je to in to francoskih mladincev že prijavilo za letošnje delo v Jugoslaviji.

Na prvi strani objavlja časopis poziv francoski napredni mladini, naj se ne da preslepiti z obrekovanji Informbiroja o Jugoslaviji in da je treba iti ter se prav na kraju prepricati o resničnosti teh obtožb. V pozivu opozarja, da bo Informbiro storil vse, da bi preprečil odhod mladinskih brigad v Jugoslavijo.

«Francoska mladina izraža željo, da bi s svojim delom prispevala h graditvi socializma v Jugoslaviji in krepitvi mednarodne solidarnosti,» je rečeno v časopisu. «Predvsem pa želimo spoznati resnico o Jugoslaviji. To vprašanje zanima vedno več delavske in študentske mladine Francije.»

V svoji prvi številki je prinesel časopis nekaj odgovorov na napade Informbiroja. Na prvi strani časopisa je priloženo poročilo o konferenci zastopnikov napredne francoske mladine in delavcev, ki je bila 9. aprila, ter so se je udeležili tudi mladinci, ki so v minulih treh letih sodelovali na mladinskih gradbiščih v Jugoslaviji.

Za knjižnico ekonomista

UNITED NATIONS — Methods of financing economic development in underdeveloped countries. Lake Success, 1949, str. 163, cena 1,25 dolarja. Publikacija vsebuje delo evropske gospodarske komisije v Zenevi o tehnični pomoči zaostlim deželim. O finančni praksi tega vprašanja je razpravljala v letošnjem februarju ista komisija. V knjigi so obravnavane vse strani tega vprašanja: štetja, fiskalni ukrepi, inflacionistične metode, neposredni nadzor nad nekaterimi panogami proizvodnje itd. Delo izhaja v zaključku, da morejo zaostale države v normalnih primerih doseči večji gospodarski razvoj, ako se poslužijo zunanjih pomoči.

UNITED NATIONS — Relative prices of export and imports underdeveloped countries. Lake Success, 1949, str. 156, cena 1 dolar. Gre za študijo o povojnem zvišanju cen blaga, uvoženega v zaostale države in primerjavi s področjem blaga, izvoženega iz teh dežel, ki so skoraj izključno tvorila prehranjevalna sredstva. Obdelanih je 44 dežel v pogledu izvozne in uvozne trgovine. Študija trdi, da so se izmenljivi odnosi teh dežel nasproti gospodarsko razvitejšim deželam izboljšali. Obenem pa pravi, da trgovina ni edini činiatelj, ki vpliva na njih gospodarski dvig, češ da so potrebna izboljšanja finančnega, posojila, investicije, itd. Besedilo dopolnjujejo štiri dodatki o statističnih vprašanjih pri določevanju trgovinskih pojavov, o analizi trgovine ZDA po vrsti in namembni blaga, o stroških ameriškega izvoženega kapitala in o povojnih izjemah pri izvozu nekaterih zaostalih dežel.

LA SVALUTAZIONE MONETARIA ED IL COMMERCIO ESTERO ITALIANO — Studija Instituta za mednarodno ekonomijo pri Trgovinski zbornici v Genovi. Publikacija razpravlja razen o samem razvednotenju in njega vplivih na cene in meze v raznih državah po 17. septembru 1949. prav podrobno o odmevih razvednotenja funta sterlinga na razvoj italijanskega izvoza. Obravnava izvoz površine, vina, sira, vermeti itd. strojev, aparatur.

Okrog leta 1000 je bilo na

ratov, avtomobilov, tekstila itd. Na ta način služi publikacija tudi kot praktičen priročnik za študij posameznih čezmorskih tržišč.

QUADERNI DELL'ISTITUTO PER GLI STUDI ASSICURATIVI. Trst, izhajajo periodično, cena 800.- lir za izvod; došle izšli 4 zvezki.

A. Bernardino: L'OPERA DI LUIGI EINAUDI — Padova 1950, Cedam, str. 147, cena 1950.- Publikacija je izšla ob 75-letnici predsednika italijanske republike, ki je obenem najmočnejši znanstvenik-ekonomist idealističnega nazora, in vsebuje večidel kronološko bibliografijo vseh Einaudijevih del od 1894 do 1949. Niso všteti časopisni članki.

ISLANDIJA, ledeno=ognjena zemlja

OKROG 100 TISOČ KVADRATNIH KM VULKANSKE ZEMLJE PREŽIVLJA DANES LE NEKAJ NAD 100 TISOČ PREBIVALCEV

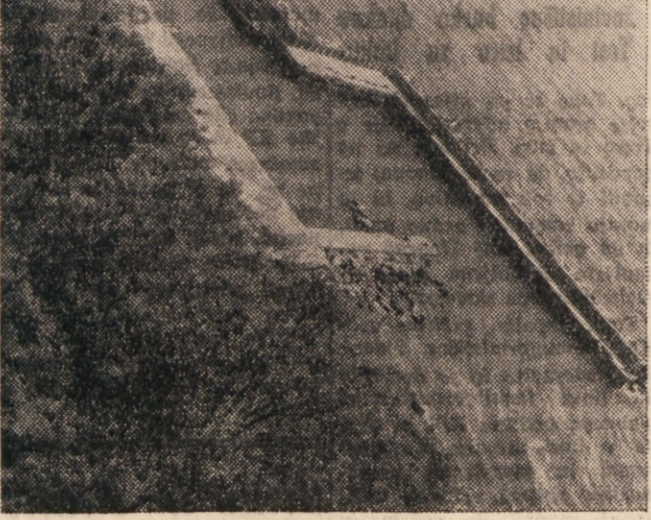

V ZADNJI VOJNI SE JE TA OCEANSKI SAMOTAR SICER IZGOJIL GROSOTAM, KI JIH JE PREŽIVELA EVROPA, SLUŽIL PA JE VSEKAKOR KOT DRAGOCENO ZAVEZNIŠKO OPORIŠČE IN LETALSKO IZHODIŠČE ZA BOMBARIRANJE VOJNIH NAPRAV V NEMŠKIH ROKAH PO VSEJ SEVERNO ZAPADNI EVROPSKI OBALI

Dve sto šestdeset kilometrov vzdolžno od Grenlandije, tik severnega tečajnika, ki otok Islandijo obdaja, leži eden od največjih ledenih svetov. Prav lahko bi jo tudi imenovali ledena ognja, ker ima Islandija najdaljši ognjenik na svetu. Na vsak način je Islandija država, ki je najbližja severnemu tečaju.

Gričkom in Rimljanom ni bil znan ta otok. Prvi, o katerih je govorjeno vemo, da so v osmem stoletju najbrže pomotalno pristali na tej neobdelani zemlji, so bili irski menihi, ker so se našli brlogi, kjer so tačas bivali. Ob prvi priliki pa so tudi oni zapustili to negotovno zemljo. Leta 887 je tu pristal brodar iz rodu Vikingov (Norvežan). V oni dobi so se na Norveškem med velikimi bili ostri politični boji in nekaj plemiških družin se je umaknila na novo odkriti otok. Stevilo teh se je večalo, tako da je bilo v desetem stoletju na Islandu že okrog 50.000 ljudi. Prvi naseljenci so se lahko po volji polastili zemljišč, toda z prihodom novih je bilo treba zemljo enakomerno razdeliti. Novi prebivalci so se organizirali v nekoliko vrsto republik, na čelu katere je stal Althing, to je zbor vseh svobodnjakov. Živeli so izključno od lastnih pridelkov. Stanovali so v primitivnih bivališih v gručah ali posamezno razpršeni v notranjosti otoka.

Okrog leta 1000 je bilo na

iz temnega bazalta, sestavljeni iz 60 - 80 plasti. Otok je nastal v terciarni dobi zaradi potresov in stvorilo se je tudi bazaltno mostiče, ki veže Grenlandijo s Skotsko. Potresni sunki so križali okostje otoka, novi izbruhi ognjenikov pa so z lažjo te rane zopet zacelili.

Otok je nekoliko razdeljen na dva dela: na severni in na južni. Med tema dvema deloma se dvigajo gorovja, ki se vijejo od vzhodne do zapadne obale otoka. Najobširnejše pogorje je Vatna Yoeull, ki je pokrito z večno ledeno skorjo v površini 8500 km². V tem pogorju so najvišji vrhovi otoka z nad 2000 metrov višine. Do prve svetovne vojne ni šla skozi ta pogorje nikakoli cesta; sedaj pa je speljalni več cest, ki omogočajo redno in varno potovanje. Izmed pogorij naj še omenimo Lang Yoeull in Hofs Yoeull.

V tem hribovju je mnogo ognjenikov. Vulkani Vatna Yoeulla so v zadnjih dveh stoletjih dvajsetkrat bruhali. Leta 1783 je ognjenik Laki izbruhnil devet kubičnih kilometrov lave. Ta izbruh je ostal Islandcem v spominu kot ena izmed največjih nesreč, kar jih zgodovina otoka pomni.

Zanimivost otoka so izvirki tople vode, sulfatare, fumarole in gejziri, katerih je na stotine. Izvirke tople vode najdemo tudi v krajih, kjer ni ognjenikov. Fumarole so stolpi pare, ki uhajajo iz zemeljskih razpoklin, in ki so od daleč vidni. Reykjanes (rt dima) je dobil to ime vsled visokih stebrov pare, ki uhajajo na več krajih in ki so od morja daleč vidni.

Manj številni so gejziri, to je vodometi toplih vod v enakih razdaljah. Te vodomete povzročajo plin, ki uhaja iz notranjosti zemlje. Velik gejzir, znan kot čudo otoka, je v zadnjih letih izgubil na svoji priljubljenosti, ker je zaradi potresov našel plin kakor drugo pot. Krater tega gejzira ima od 10 do 12 metrov premera. Manjši gejziri se vedno redno delujejo in njih voda je naravnost pekoča.

Poleg toplih vod najdemo tudi izvirke mrzloledene vode, ki tvorijo reke, a slikičnimi slapovi in obširna jezera.

Islandsko podnebje je odvisno od morja, ki ga obdaja. Na obalah se srečata topla Zalivski tok (Golf Stream), ki prihaja od juga, in mrzli polarni tok, ki prihaja od Grenlandije. Poletje je traja na Islandiji le nekaj tednov, a le redkokdaj se toplota dvigne nad 10°C. Sialni postaja severna obala otoka gore, ki pozimi praplujejo od Grenlandije in ostanejo tam do avgusta. Le malokdaj se združijo, da tvorijo pravi pack, to je da se več ledenih gor združi v kompaktno ledeno polje.

Nasprotno s severno obalo južno skoraj ne pozna ledenih gor (icebergov).

Nekdaj so bili na otoku obširni gozdovi, a ker so jih prvi prebivalci neusmiljeno trebali, stojijo na njihovem mestu sami pašniki.

V XIII. stoletju je prebivalstvo padlo na 40.000. Krivda tega padca je bila vrsta potresov in izbruhi ognjenikov. Nemalo so pa te izselitvi pripomogli Norvežani in Danci, ki so trdosrčno izzemali uboge otočane.

Pred sto leti pa se je začela nova, za otok boljša doba. Stevilne politične in trgovske koncesije so znatno izboljšale položaj, tako da šteje danes Islandija čez 110.000 prebivalcev. Ena tretjina celotnega prebivalstva živi v prestolnici, to je v Reykjaviku.

Dandanes sta zelo razširjeni živinoreja in poljedelstvo, glavni vir dohodka pa so turizem, ki predstavlja 5/6 celotnega islandskega izvoza. Postavili so si lastne tovarne, tako da se danes Islandija, nekoč zapuščena in pozabljen otok, krepko in mirno razvija vzporedno s svetovnim napredkom.

Islandija je bila moja duša: božja jeza jo je drvila s sabo, da se nikjer ni mogla ustaviti! Četrtega avgusta, na dan sv. Dominika Guzmána, sem bil že toliko okrevan, da sem bil vse jutro, ko se ni bilo na poti človeka ne konja, odrinil proti Loki. Tedaj se tudi pri kočah se niso prikazovali obrazi, tako da sem se lahko skril pred vsakim biljem, ker je prišla nad hišo sramota, da sem moral gledati v zemljo in nikamor gledati. Ravnal sem se po besedah: »Če je komu volja, da hodi za mano, ta naj zafajl sama sebe in svoj križ naj vzame nase in meni naj sledi!« — Matih. 16. 24. In težak križ sem nosil na ramah, ko sem hodil tisto jutro po mestu!

Loka je bila še vedno v prazniku, ker so Skofjelotani uživali preveliki srečno, da so imeli v svoji sredi le modrega in predobrega svojega novega gospodarja. Za svojo osebo ni sem bil deležen te sreče in prav ustrašil sem se velike zastave, katere se je vila z grajskega stolpa. Dušila me je misel, da bom skoraj hodil najbrdekejšo pot na ta kaste pred njega, ki je bil mogočen, pa gotovo tudi izdorsčen gospod. Kakor sem že zapisal: praznično so bili oblečeni meščani, praznično posli. Sicer jih ni preveliko prihajalo na trg, ker je naša narava taka, da se visokim gospodom, in najsi jih ljubimo, radi izognemo.

Pred Wohlgenmueto gostilo je stal Mihol Schwalffstrickh in je temno gledal. »Si tudi ti prišel gledat novega škofa?« me je temerno vprašal. O Agati ni spregovoril ničesar, za kar sem mu vedel hvalo, ker človek o svoji sramoti ne govori rad z biriči.

Dostavlil je: »Da bi le kmalu odletel, od koder je prišel!«

Vprašal sem: »Ali se ti krivi, da godi?«

»Kaj naj ti pripovedujem!« se je zatogotil Schwalffstrickh. »Na gradu je vse prevrnjeno, vse premetano in gospod Joannes Franciscus zapoveduje kakor švedski general. Kakšne besede ima — da se že tresče, preden jih je spregovoril! Pravijo, da je bil oficir, prej ko je prestopil v Cerkev. Mogoče, da je bil, mogoče, da ni bil — vede se, kakor da je bil! Ko bi ti videl, kak je danes naš 'Flekte'! Kar v nič ti zleze, prej ko ga opaziš v pesku pred sabo! Ali misliš, da imam jaz kaj govoriti? Se toliko ne kot podgana v ječi! Nekega vola je privlekel s sabo, in vole je tukaj, vole je tam, mi pa, ki opravljamo poštno službo, moramo tiskati jezik za zobmi!«

Se nekaj je grčal, potem pa je dejal: »Za pijačo tako vem, da ne daš!«

Nadaljevanje sledi

TUJSKO-PROMETNI SEZONI NAPROTI LEPOTO IN SKLADNOST TRŽAŠKE ZAPADNE OBALI si osvajajo uniformiranci in petičniki na škodo domačinov

Pozna pomladna sezona, ki se pričinja s sijajnimi dnevi, vabi na kratek obisk tržaške okolice. Najbolj vabi obala. Za Tržačana se pričinja že v Barokovljah, namreč za tistega, ki nima nikakih motoriziranih ali mehaniziranih »sredstev«, ki bi ga popeljala dalje. Tako pride do kontovelskega portiča, ki si je od ravne obale odtrgal krog morja in ga obdal s skalami. Tu najdeš prve čolnarje, ki si popravljajo, belijo in barvajo čolne in ladje. Nekaj dni še, pa bodo jadrali proti Nabrežinski zalivi in Devina ter naprej, na odprto morje. Na poti od tramvaja do tja greš mimo še zapuščenih kopalšč. Le nekaj redkih prvih kopalcev se že predmetava po valovih. Tržačani niso na razpolago mnogo obale, zlasti ne bližnje, vsakomur dostopne. Barokovljanska griva, raz še ni dovolj urejena — eno izmed nekdanjih ljudskih kopalšč je še vedno razbito in čakajo obnove. Tudi ostala so pre slabopopremljena, kakor ni kake skakalnice, raznih naprav za otroke. Poletni se počaka, da je teh kopalšč pre malo. Mestno kopalšče pri starem svetilniku je kaj skromno, zdaj se kot bi občina razen vode, sonca in zraka, ki jih daje narava, ne privoščila sirmušnim slojem piscesar. Kje so neštete priprave za igranje otrok, nekaj zelenja, svežega peska itd. Naj se mestni očetje sprehodijo enkrat temeljito po mestu, da bodo videli vso to bedno goloto in čuli mrmranje ljudi!

Kontovelski pristan je prva lepša točka naše male riviere. Nad njim se ogledujejo terase kontovelskih vinogradov s hišami okrog cerkve in skoraj spominjajo na neštete grčke in holme Slovenije, ki so ostali še iz časov turških napadov. Na drugi strani se pno skale. Nad Napoleonovo cesto in globlje pod njimi pisan gozd, ki sega do ceste. Pri Miramaru moraš kreniti levo. Cesta v grad je zaprta, ustavi te tabla emilitary zone. S ceste gledaš morje pod seboj, zopet krasna točka, ki ostane na razpolago le redkim uniformiranim gostom. V grljanskem pristanu je letos nekaj lepše, vsaj vojaški avtopark so odstranili ob obali.

Toda najlepši prostor, obdan z zelenjem, nekdanjimi hoteli, je zopet na razpolago le uniformiranci, to pot so modre — civilna policija. Tudi hotel pri miramarški postaji je le vojašnica na razpolago. Military necessity? Na vsak način se za potrebe civilnega prebivalstva nihče ne briga.

Mimo »Maksa«, ki si je naredil iz delavske barake (še pred sto leti pa se je začela nova, za otok boljša doba. Stevilne politične in trgovske koncesije so znatno izboljšale položaj, tako da šteje danes Islandija čez 110.000 prebivalcev. Ena tretjina celotnega prebivalstva živi v prestolnici, to je v Reykjaviku.

Dandanes sta zelo razširjeni živinoreja in poljedelstvo, glavni vir dohodka pa so turizem, ki predstavlja 5/6 celotnega islandskega izvoza. Postavili so si lastne tovarne, tako da se danes Islandija, nekoč zapuščena in pozabljen otok, krepko in mirno razvija vzporedno s svetovnim napredkom.

Islandija je bila moja duša: božja jeza jo je drvila s sabo, da se nikjer ni mogla ustaviti! Četrtega avgusta, na dan sv. Dominika Guzmána, sem bil že toliko okrevan, da sem bil vse jutro, ko se ni bilo na poti človeka ne konja, odrinil proti Loki. Tedaj se tudi pri kočah se niso prikazovali obrazi, tako da sem se lahko skril pred vsakim biljem, ker je prišla nad hišo sramota, da sem moral gledati v zemljo in nikamor gledati. Ravnal sem se po besedah: »Če je komu volja, da hodi za mano, ta naj zafajl sama sebe in svoj križ naj vzame nase in meni naj sledi!« — Matih. 16. 24. In težak križ sem nosil na ramah, ko sem hodil tisto jutro po mestu!

Loka je bila še vedno v prazniku, ker so Skofjelotani uživali preveliki srečno, da so imeli v svoji sredi le modrega in predobrega svojega novega gospodarja. Za svojo osebo ni sem bil deležen te sreče in prav ustrašil sem se velike zastave, katere se je vila z grajskega stolpa. Dušila me je misel, da bom skoraj hodil najbrdekejšo pot na ta kaste pred njega, ki je bil mogočen, pa gotovo tudi izdorsčen gospod. Kakor sem že zapisal: praznično so bili oblečeni meščani, praznično posli. Sicer jih ni preveliko prihajalo na trg, ker je naša narava taka, da se visokim gospodom, in najsi jih ljubimo, radi izognemo.

Pred Wohlgenmueto gostilo je stal Mihol Schwalffstrickh in je temno gledal. »Si tudi ti prišel gledat novega škofa?« me je temerno vprašal. O Agati ni spregovoril ničesar, za kar sem mu vedel hvalo, ker človek o svoji sramoti ne govori rad z biriči.

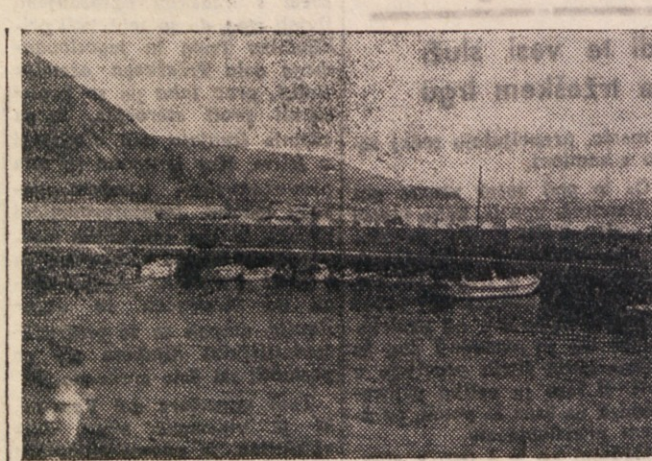
Dostavlil je: »Da bi le kmalu odletel, od koder je prišel!«

Vprašal sem: »Ali se ti krivi, da godi?«

»Kaj naj ti pripovedujem!« se je zatogotil Schwalffstrickh. »Na gradu je vse prevrnjeno, vse premetano in gospod Joannes Franciscus zapoveduje kakor švedski general. Kakšne besede ima — da se že tresče, preden jih je spregovoril! Pravijo, da je bil oficir, prej ko je prestopil v Cerkev. Mogoče, da je bil, mogoče, da ni bil — vede se, kakor da je bil! Ko bi ti videl, kak je danes naš 'Flekte'! Kar v nič ti zleze, prej ko ga opaziš v pesku pred sabo! Ali misliš, da imam jaz kaj govoriti? Se toliko ne kot podgana v ječi! Nekega vola je privlekel s sabo, in vole je tukaj, vole je tam, mi pa, ki opravljamo poštno službo, moramo tiskati jezik za zobmi!«

Se nekaj je grčal, potem pa je dejal: »Za pijačo tako vem, da ne daš!«

Nadaljevanje sledi

Pot nas vodi dalje ob nabrežinskem bregu. Prav takšen je še kakor lani. O načrtovanem pristanišču še ni duha. Za samotnega kopalca je sicer lepša nedotaknjena obala, toda Nabrežinci bi nedvomno posvetili več misli ribarjenju, če bi imeli primeren pristan. Imajo občino, nanjo naj se obrnejo. Tudi njim bi pripadala ena novih ribiških ladij, ki se zibljejo ob mestnih pomolih. Svoj čas nam je pravil ribič, da so jih vabili v mestu »čezdruge ribičev«, ki je dobila vse te ladje iz rok VU, pa da nihče od Nabrežincev ni hotel proč. Čisto prav gotovo niso imeli, če pa so, že tako misli, bi bili lahko predlagali kompromisno rešitev: gremo na ladje, toda te naj bodo doma v našem portiču.

Ob ovinku, ki vodi proti Sevljani, se ozremo na levo; globoko spodaj, kjer buta morje ob skale, uzrejo nekeke pomol, kjer se ustavljajo ladje in nalagajo kamenje iz bližnjega kamnoloma pod cesto. Na desno pa se odpre čudovit pogled na sesljskino zaliv z devinskim gradom v ozadju, ogledajmo zrakom in silureto Gradeža na drugi strani.

Mi smo si pogledali bolj njegovo materialno sliko. Pod nami je kamnolom na ogromnem prostoru, a pomolom ob obali. V ozažu se beli del obale, na katerem je zgradil Castelreggio novo kopalšče. Ob njem se grade novi pristani. Pravzaprav le še zadnja dela, poglobljanje in olesavanje. Vse drugo je že narejeno in čakajo na ladje in parkir, ki bodo v prihodnjih mesecih iztovorili množice Tržačanov, mladih in starih, ki si žele čiste obale in zelenega gozduca. Koliko je še tu prostora. Kamnolom bi se moral umakniti, vsaj pri obali, da bi bila na razpolago za kopalce, ki ne morejo odpreti denarnice za sijajno, a le bogatašev namenjeno Castelreggiovo kopalšče. Tu bi bilo mnogo prostora za ljudsko kopalšče, pa se še povrnemo.

li ob lani, do letos. Tako bo več prostora za kriške ribiče, ki so imeli poprej svoje ladje nekam pritisnjene drugo ob drugo. Skromne so te njihove ladijice: morali bi se bili pobrigati, da tudi nanje, odpade nekaj od stotin milijonov, ki so bili iz tukajšnjih kreditov raztrošeni za ribištvo. Ena od novih ladij za veleribolov bi se prav lepo počela kriškemu portiču!

Točja tudi na tujski promet bi bilo treba pomisliti. Obala je tu sijajna, vsa v zelenju in oddaljena od hrupa; domačini naj bi stalnili glave skupaj in razmislili o tem. Na uho jim povemo, da se sesljskino ribiči menijo, da bi napravili v zalivu »ribjo restavracijo«, kjer bi na veliko prodajali okusno pripravljene vsakovrstne ribe po najnižjih cenah. Ni slabša misel in Križanom, ki bi jo lahko postavili ob cesti, bi se morda še bolj obnesla.

Se nekaj je grčal, potem pa je dejal: »Za pijačo tako vem, da ne daš!«

Nadaljevanje sledi

Se nekaj je grčal, potem pa je dejal: »Za pijačo tako vem, da ne daš!«

Nadaljevanje sledi

Nadaljevanje sledi

Nadaljevanje sledi

Nadaljevanje sledi

Pot nas vodi dalje ob nabrežinskem bregu. Prav takšen je še kakor lani. O načrtovanem pristanišču še ni duha. Za samotnega kopalca je sicer lepša nedotaknjena obala, toda Nabrežinci bi nedvomno posvetili več misli ribarjenju, če bi imeli primeren pristan. Imajo občino, nanjo naj se obrnejo. Tudi njim bi pripadala ena novih ribiških ladij, ki se zibljejo ob mestnih pomolih. Svoj čas nam je pravil ribič, da so jih vabili v mestu »čezdruge ribičev«, ki je dobila vse te ladje iz rok VU, pa da nihče od Nabrežincev ni hotel proč. Čisto prav gotovo niso imeli, če pa so, že tako misli, bi bili lahko predlagali kompromisno rešitev: gremo na ladje, toda te naj bodo doma v našem portiču.

Ob ovinku, ki vodi proti Sevljani, se ozremo na levo; globoko spodaj, kjer buta morje ob skale, uzrejo nekeke pomol, kjer se ustavljajo ladje in nalagajo kamenje iz bližnjega kamnoloma pod cesto. Na desno pa se odpre čudovit pogled na sesljskino zaliv z devinskim gradom v ozadju, ogledajmo zrakom in silureto Gradeža na drugi strani.

Mi smo si pogledali bolj njegovo materialno sliko. Pod nami je kamnolom na ogromnem prostoru, a pomolom ob obali. V ozažu se beli del obale, na katerem je zgradil Castelreggio novo kopalšče. Ob njem se grade novi pristani. Pravzaprav le še zadnja dela, poglobljanje in olesavanje. Vse drugo je že narejeno in čakajo na ladje in parkir, ki bodo v prihodnjih mesecih iztovorili množice Tržačanov, mladih in starih, ki si žele čiste obale in zelenega gozduca. Koliko je še tu prostora. Kamnolom bi se moral umakniti, vsaj pri obali, da bi bila na razpolago za kopalce, ki ne morejo odpreti denarnice za sijajno, a le bogatašev namenjeno Castelreggiovo kopalšče. Tu bi bilo mnogo prostora za ljudsko kopalšče, pa se še povrnemo.

li ob lani, do letos. Tako bo več prostora za kriške ribiče, ki so imeli poprej svoje ladje nekam pritisnjene drugo ob drugo. Skromne so te njihove ladijice: morali bi se bili pobrigati, da tudi nanje, odpade nekaj od stotin milijonov, ki so bili iz tukajšnjih kreditov raztrošeni za ribištvo. Ena od novih ladij za veleribolov bi se prav lepo počela kriškemu portiču!

Točja tudi na tujski promet bi bilo treba pomisliti. Obala je tu sijajna, vsa v zelenju in oddaljena od hrupa; domačini naj bi stalnili glave skupaj in razmislili o tem. Na uho jim povemo, da se sesljskino ribiči menijo, da bi napravili v zalivu »ribjo restavracijo«, kjer bi na veliko prodajali okusno pripravljene vsakovrstne ribe po najnižjih cenah. Ni slabša misel in Križanom, ki bi jo lahko postavili ob cesti, bi se morda še bolj obnesla.

Se nekaj je grčal, potem pa je dejal: »Za pijačo tako vem, da ne daš!«

Nadaljevanje sledi

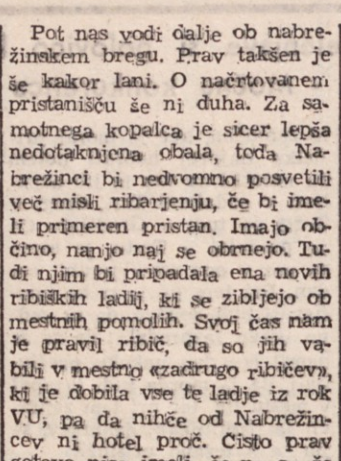
Se nekaj je grčal, potem pa je dejal: »Za pijačo tako vem, da ne daš!«

Nadaljevanje sledi

Nadaljevanje sledi

Nadaljevanje sledi

Nadaljevanje sledi

Pot nas vodi dalje ob nabrežinskem bregu. Prav takšen je še kakor lani. O načrtovanem pristanišču še ni duha. Za samotnega kopalca je sicer lepša nedotaknjena obala, toda Nabrežinci bi nedvomno posvetili več misli ribarjenju, če bi imeli primeren pristan. Imajo občino, nanjo naj se obrnejo. Tudi njim bi pripadala ena novih ribiških ladij, ki se zibljejo ob mestnih pomolih. Svoj čas nam je pravil ribič, da so jih vabili v mestu »čezdruge ribičev«, ki je dobila vse te ladje iz rok VU, pa da nihče od Nabrežincev ni hotel proč. Čisto prav gotovo niso imeli, če pa so, že tako misli, bi bili lahko predlagali kompromisno rešitev: gremo na ladje, toda te naj bodo doma v našem portiču.

Ob ovinku, ki vodi proti Sevljani, se ozremo na levo; globoko spodaj, kjer buta morje ob skale, uzrejo nekeke pomol, kjer se ustavljajo ladje in nalagajo kamenje iz bližnjega kamnoloma pod cesto. Na desno pa se odpre čudovit pogled na sesljskino zaliv z devinskim gradom v ozadju, ogledajmo zrakom in silureto Gradeža na drugi strani.

Mi smo si pogledali bolj njegovo materialno sliko. Pod nami je kamnolom na ogromnem prostoru, a pomolom ob obali. V ozažu se beli del obale, na katerem je zgradil Castelreggio novo kopalšče. Ob njem se grade novi pristani. Pravzaprav le še zadnja dela, poglobljanje in olesavanje. Vse drugo je že narejeno in čakajo na ladje in parkir, ki bodo v prihodnjih mesecih iztovorili množice Tržačanov, mladih in starih, ki si žele čiste obale in zelenega gozduca. Koliko je še tu prostora. Kamnolom bi se moral umakniti, vsaj pri obali, da bi bila na razpolago za kopalce, ki ne morejo odpreti denarnice za sijajno, a le bogatašev namenjeno Castelreggiovo kopalšče. Tu bi bilo mnogo prostora za ljudsko kopalšče, pa se še povrnemo.

li ob lani, do letos. Tako bo več prostora za kriške ribiče, ki so imeli poprej svoje ladje nekam pritisnjene drugo ob drugo. Skromne so te njihove ladijice: morali bi se bili pobrigati, da tudi nanje, odpade nekaj od stotin milijonov, ki so bili iz tukajšnjih kreditov raztrošeni za ribištvo. Ena od novih ladij za veleribolov bi se prav lepo počela kriškemu portiču!

Točja tudi na tujski promet bi bilo treba pomisliti. Obala je tu sijajna, vsa v zelenju in oddaljena od hrupa; domačini naj bi stalnili glave skupaj in razmislili o tem. Na uho jim povemo, da se sesljskino ribiči menijo, da bi napravili v zalivu »ribjo restavracijo«, kjer bi na veliko prodajali okusno pripravljene vsakovrstne ribe po najnižjih cenah. Ni slabša misel in Križanom, ki bi jo lahko postavili ob cesti, bi se morda še bolj obnesla.

Se nekaj je grčal, potem pa je dejal: »Za pijačo tako vem, da ne daš!«

Nadaljevanje sledi

Se nekaj je grčal, potem pa je dejal: »Za pijačo tako vem, da ne daš!«

Nadaljevanje sledi

Nadaljevanje sledi

Nadaljevanje sledi

Nadaljevanje sledi

Pot nas vodi dalje ob nabrežinskem bregu. Prav takšen je še kakor lani. O načrtovanem pristanišč

POTROŠNIŠKA ZADRUGA z o. j.

RAJONA I. - LJUBLJANA
sedež Masarykova c. 15
Telefon 33-83 - 41-96 - 34-45
36-93

Potrošniška zadruga rajona I. s svojimi 20 poslovalnicami oskrbuje zadrugi sektor v rajonu I. z vsem prehrabnim, manufakturnim, galanterijskim in drugim blagom

Kupuje prehrabne in ostale artikle v neomejenih količinah

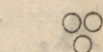
Živel 1. maj!

V 4. letu petletke doseči čim boljšo organizacijo pri nabavah in razdeljevanju blaga široke potrošnje v korist zadrugnikov, dvigniti s tem njih delovni polet za čim uspešnejšo izpolnitev našega petletnega plana je naša častna naloga

"BOR"

DRUŽBA
z o. z.

Telefon 96

KOPER

UINO

D. D.

Direkcija:
Koper

PODRUŽNICE:

Šmarje
Izola
Umag
Buje
Brtonigla
Novi grad
Dajev

Istra - Benz

DELNIŠKA DRUŽBA

Koper
TELEFON 65

trgovina
s tekočimi
gorivi
in mazivi

SPLOŠNA TRGOVSKA

d. d.

KOPER

"GORIVO"

d. d.

VELETRGOVINA
S KURIVOM

Ljudske konsumne
zadruga
in poslovalnice

Koper Telefon 131

"INTEREUROPA"

Spedijska
in transportna
družba d. d.

KOPER

PAPIRNICARNA LIPA

družba z o. z.

Počitotož

PODRUŽNICE:

Koper
Buje
Novi grad
Umag
Izola
Piran

MIHELJ
JOŽE

mizar

TRST
Ul. Polonija št. 3

TRGOVINA
TREVISAN

Ulica Vasari 10

Prekrasni
modeli
Ženski in
moški čevlji

Oglejte si zalogo

Roman Barič-Barini

ELEKTROSTROJNA
MIZARSKA DELAVNICA
TRST, Ul. R. Manca 27

Gec Alojz

trgovina
čevljev

TRST - Rojan
Trg tra i Rivi 2

NECCHI
B. U.

TULLIO

NOVI MODEL

za vezenje, krpanje, obšivanje tur-
kenj, pršilke gumbov, čipke, cikca-
kaste sive. Ta dela se izvršujejo brez
okvira. Pouk za vezenje brezplačen
SIVALNI STROJI na industrijski
tok za čevljarje in krojače.
PRODAJA NADOMESTNIH DE-
LOV - RADIOAPARATI najbolj-
ših znamk

NA OBROKE

TRST, Ul. C. Battisti št. 12, tel. 65-33

TRZIC, na Korzu

TOVARNA KLEJA

LJUBLJANA
TELEFON 23-68

Umetna gnojila in krmila -
Hrskna mašč, tekoči klij, kožni
klij in kožni klij - Tehnič-
na in prečiščena želatina

ŽIVEL 1. MAJ
praznik delovnega
ljudstva!

Trst
Ul. Coronea 3
Telefon 38-18
Olajšave
pri plačilu

Kmetijska nabavna
in prodajna zadruga

Koper

POTROŠNIŠKA

ZADRUGA

z o. j.

Potrošniška zadruga rajona II. s svojimi 25 poslovalnicami oskrbuje zadrugi sektor v rajonu II. z vsem prehrabnim, manufakturnim, galanterijskim in drugim blagom

KUPUJE PREHRABNE IN OSTALE

na ta način dvigniti njih delovni polet za čim uspešnejšo izpolnitev petletnega plana

PREDMETE

V NEOMEJENIH KOLIČINAH

Nasha častna naloga je doseči v 4. letu petletke čim boljšo organizacijo pri nabavah in razdeljevanju blaga široke potrošnje v korist zadrugnikov ter

RAJONA II.
sedež Masarykova c. 15
LJUBLJANA

TELEFON 41-96 - 33-83

ŽIVEL 1. MAJ!

TOVARNA
TRIKOTAŽNEGA
PERILA

„PLETENINA“

LJUBLJANA

ZALOŠKA CESTA ŠTEV. 14
TELEFON 25-50 in 22-05

IZDELUJE -

MOŠKO, ŽENSKO IN OTROŠKO PERILO
BOMBAŽNO, SVILENO IN PLATIRANO

NAŠE GESLO JE:

Z DVIGOM PRODUKCIJE IN Z IZBOLJŠANJEM KVA-
LITETE IZDELKOV GRADITI TEMELJE SOCIALIZMA.

GOSTINSKO
PODJETJE

KAVARNA

“EMONA,”

LJUBLJANA, Tyrševa 1.

V sredini mesta se po delu dobro odpočiješ pri obilni
izbiri raznih jedil in pijač. VSAK VEČER KONCERT.

Obiščite nas ob pri-
hodu v LJUBLJANO!

REMOSERVIS

SERVISNO PODJETJE ZA MATERIALNO OSKRBO-
VANJE ZNANSTVENO - RAZISKOVALNIH USTANOV

LJUBLJANA

DIREKCIJA IN TRGOVINA

Tyrševa 25a, telefon 35-50

MEHANIČNA DELAVNICA

Miklošičeva 17, telefon 40-17

KEMIČNI LABORATORIJ

Vilharjeva 35, telefon 30-94

Služimo ljudstvu in domovini

Vse sile v borbo za izvršitev petletnega plana!

KAVARNA «EVROPA»

LJUBLJANA - Gosposvetska 2

*vam nudi vsakovrstna okrepčila - razvedrilo za
zabavo. - Vsak večer koncert. - Obiščite nas!*

Živel 1. maj, praznik delovnega ljudstva!

MESTNI LJUDSKI ODBOR

MARIBOR

Poverjenišvo za
trgovino in preskrbo

Služimo dvigu življenjske ravni delovnega ljudstva!

TOVARNA UMETNIH IN NARAVNIH BRUSOV

MARIBOR - Tržaška cesta 60

V BORBI ZA PETLETNI GOSPODARSKI NAČRT

preskrbujemo našo industrijo z umetnimi in naravni-
mi brusi iz korunda, plemenitega korunda in salici-
jevega karbida v najboljši kakovosti in izdelavi

TEKSTIL-OBUTEV

državno trgovsko podjetje s tekstilom in obutvijo

razdeljuje detajlistični mreži Slovenije metrsko blago,
konfekcijo, trikotažo in platnene predmete,
usnjeno in gumijasto obutev ter plašče za kolesa

LJUBLJANA

FRANČIŠKANSKA UL. 4

Poslovalnica MARIBOR
Glavni trg št. 7.

Tel.: Ljubljana centrala 4407
direktor, sekretar . 3787
planski oddelek . 5274
komerc. oddelek . 3557
Maribor . 2946

BRZOJAV: Tekstil-obutev

NB, podružnica Ljubljana št. 604-701494

BORIMO SE ZA DVIG ŽIVLJENJSKEGA STANDARDA V NAŠI DOMOVINI!

*Delovnemu ljudstvu
nudimo originalna*

Vipavska

briška vina

kraški teran

žgane pijače

Slavenija-Vino,

LJUBLJANA, FRANKOPANSKA 11
TELEFONI 22-18 in 21-71. BRZOJAVI: VINEXPORT